

ЩО ТАКЕ СТРАХОВИЙ СТАЖ (АБО ЧОМУ ТРЕБА ЛЕГАЛІЗОВУВАТИ СВОЮ ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ!)

Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачено, що страховий стаж – це період, протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню, та за який щомісячно сплачені страхові внески в сумі, не меншій, ніж мінімальний страховий внесок. Тобто, якщо працівнику нарахована заробітна плата **не менше** законодавчо встановленого мінімального рівня і з неї сплачено страхові внески до Пенсійного фонду України (а з 01.01.2011 року – єдиний соціальний внесок відповідно до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»), то такий місяць повністю враховується в страховий стаж і заробітна плата за цей місяць враховується для обчислення пенсії. Якщо ж сума нарахованої заробітної плати, з якої сплачені страхові внески, менша за мінімальний рівень, страховий стаж становить неповний місяць і обчислюється пропорційно заробітній платі.

Якщо, з якихось причин роботодавець не сплачує внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування за своїх найманих працівників (причиною може бути і виплата заробітної плати «в конвертах» без сплати страхових внесків, і нарощування заборгованості як з виплати заробітної плати, так і зі сплати страхових внесків), то періоди, за які не сплачені внески, «випадають» із страхового стажу найманого працівника та не включаються в заробіток для розрахунку розміру пенсії.

Гарантований рівень мінімальної заробітної плати чимало роботодавців просто ігнорують і змушують робітників працювати на невелику зарплату, часом зовсім не декларуючи оплату їх праці. Бажаючи уникнути зайвих, на їхню думку, витрат, видають працівникам зарплату готівкою. У цьому випадку йде річ про «тіньові» заробітки, з яких не утримуються податки та не здійснюються відрахування до Пенсійного фонду.

Працівники, які одержують гроші в «конвертах», є заручниками самих себе. Працівник, отримуючи нелегальну винагороду в результаті домовленості з роботодавцем, позбавляє себе соціальних виплат та гарантій.

Працівник, який отримує заробітну плату в «конверті», виявляється повністю беззахисним перед роботодавцем. Усна домовленість жодним чином не фіксується юридично, роботодавець сплачує стільки, скільки вважає за потрібне. Працівник не має жодних доказів на підтвердження дійсного розміру своєї заробітної плати та трудового стажу.

Дуже важливо, щоб громадяни усвідомили, що їх згода отримувати зарплатню «в конвертах» позбавляє їх соціального захисту. Адже пенсію вони матимуть тільки з офіційно нарахованої суми заробітної плати.

*Микола Сиротюк, заступник начальника фінансово-економічного відділу-
- заступник головного бухгалтера Роздільнянського об'єднаного управління
Пенсійного фонду України Одеської області*